

De tweede etage

De tweede etage

Miel Vanstreels

Haute Folie
Maastricht

© 2022 Miel Vanstreels
Uitgeverij Haute Folie, Maastricht

Niets uit deze uitgave mag worden veelevoudigd en/of openbaar gemaakt door middel van druk, fotocopie, microfilm of enige andere manier, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de auteur/uitgever.

MS Contin

Iedere keer als ik Frans Hameleers zie met zijn kale kop, zijn holle ogen en zijn ingevallen wangen moet ik denken aan een concentratiekampgevangene, zeker als hij een gestreepte pyjama aan heeft. Hoeveel zou hij nog wegen? Veertig, vijfenveertig kilo? Tjonge, tjonge, wat is die man in amper een maand tijd achteruit gegaan! Zes weken geleden begon hij te klagen over pijn tussen zijn schouderbladen. Zijn huisarts liet hem opnemen in het ziekenhuis, maar een paar dagen later was hij weer hier, in het verzorgingshuis. Longkanker, zo luidde de diagnose, longkanker in een vergevorderd stadium.

Frans weigerde zich te laten behandelen. ‘Geef me maar een spuitje,’ zei hij tegen de artsen, ‘ik ben oud genoeg om dood te gaan.’ Frans is vijfentachtig, twee jaar jonger dan ik, maar die spuit hebben ze hem niet gegeven. Daar beginnen ze niet aan. Twee tabletjes morfine per dag, daar moet Frans het voorlopig mee doen. Zijn huisarts voert de dosering maar heel langzaam op en Lizzy, het afdelingshoofd, houdt zich strikt aan de voorschriften. Het wordt tijd dat de politici werk maken van een wet die euthanasie toestaat. Nu zeurt Frans mij aan mijn kop. Hij wil dat ik dat potje met bruine pillen ga jatten uit de medicijnkast in de zusterspost.

Eerst dacht ik dat hij een grapje maakte, maar hij heeft het helemaal uitgekiend. Van vier tot kwart over vier gaan alle zusters koffie drinken in de recreatiezaal. Negen van de tien keer wordt de deur niet afgesloten.

Meteen rechts als je binnen komt, schijnt een witte medicijnkast te staan. Tussen die kast en de zijmuur zouden twee sleuteltjes hangen. Eén voor de medicijnkast zelf en één voor het ingebouwde gifkastje, waarin de morfine wordt bewaard. Als Frans dat potje in handen krijgt, neemt hij die tabletten uiteraard meteen en allemaal tegelijk in.

Een half uur geleden begon hij er weer over.

‘En dan,’ zei ik, ‘stel dat ze merken dat je een onnatuurlijke dood bent gestorven, die morfine gaan ze vroeg of laat missen.’

‘Als je doet wat ik zeg, komen ze er nooit achter dat jij die hebt weggenomen,’ zei Frans.

‘Oh nee,’ zei ik, ‘en als ze me betrappen terwijl ik in die medicijnkast sta te rommelen?’

‘Je durft het niet, Fons Kramer, je bent een angsthaas, een slappeling, en dat ben je je hele leven geweest. Je laat me niet alleen creperen van de pijn, je laat me hier ook levend liggen rotten. Hoe vaak hebben we het er niet over gehad dat we de Dood moeten proberen vóór te zijn, dat we Hem niet de kans mogen geven ons zijn wil op te leggen? Nou, en? Hij is hier hoor, ik ruik Hem, de hele godganse dag. Jij bent de enige die me kan helpen, Fons!’

‘Ik ga een kop koffie drinken in de recreatiezaal,’ zei ik, ‘ik kom straks wel terug.’

‘Zonder dat potje hoef je hier nooit meer binnen te komen,’ gilte Frans me na.

Waarom heeft hij verdomme zijn vrouw en twee dochters overleefd, waarom heeft hij er niet voor gezorgd dat hij wat beter kan opschieten met zijn schoonzonen en zijn kleinkinderen?

Koffie, er wordt een kop koffie voor me neergezet. Maud, de gastvrouw, vraagt of ik slaap. Zat ik al een hele tijd met mijn ogen dicht? Het zou kunnen.

O jee. De dames Pieters en Roumen komen binnen, en de plaatsen waar zij altijd zitten zijn bezet door twee nieuwkomers. Die gaan er van langs krijgen, die krijgen de schrik van hun leven. Ik ben benieuwd of ze wat terug durven zeggen, want in principe mag iedereen hier gaan zitten waar hij wil. In principe. Mevrouw Pieters voert het woord, daarbij druk gebarend met haar wandelstok. Er wordt gewezen naar een tafel waar nooit iemand zit. De nieuwkomers staan langzaam op. Ze protesteren niet. Zo, zo, ze gaan niet naar de leegstaande tafel, maar verlaten de recreatiezaal.

Vroeger was het hier nog erger. De zaal is eigenlijk in twee delen verdeeld. Rechts staan lage tafels met lage stoelen, links hoge tafels met hoge stoelen. In het begin dat ik hier was, zaten de mensen van betere komaf rechts, aan de salontafels. Het gewone volk zat links, aan de keukentafels. Of er steeds minder oude mensen van stand zijn, of dat die lui hier niet meer komen wonen, weet ik niet. Feit is dat het plebs door natuurlijk verloop de overhand kreeg en nu ook de salontafels bezet.

Natuurlijk verloop, zeg ik. Is het zo natuurlijk dat tegenwoordig zoveel mensen zo oud worden? Het grootste gedeelte van de bejaarden die hier wonen, wordt op de been gehouden met medicijnen. Mijn buurman, niet Frans, maar degene die links van mij woont, die moet zestien tabletten en capsules per dag innemen. Voor het hart, voor de bloedvaten, voor de longen, tegen de duizeligheid, om te slapen, ik weet niet wat voor een troep hij allemaal slikt. En kortademig dat hij is! De hele dag zit hij te hijgen, te kreunen en te zuchten. Toch kan hij het roken niet laten. Onvoorstelbaar.

Nee, wat betreft heb ik geluk. Mijn lijf functioneert nog perfect, althans, voor iemand van zevenentachtig. Als ik een jaar of vier geleden niet met mijn zatte kloten van de trap gedonderd was, woonde ik waarschijnlijk nog altijd in het huis waar ik mijn hele leven heb gewoond.

Zoals iedere avond was ik naar café Het Centrum geweest. Blijkbaar is het die avond een beetje uit de hand gelopen. Veel kan ik me er niet van herinneren. De poetshulp vond me de dag erna. Ik was nog steeds buiten westen en had mijn linker heup gebroken.

Terwijl ik in het ziekenhuis lag, heeft mijn huisarts er voor gezorgd dat ik hier een kamer kreeg. Hij vond het onverantwoord dat ik nog langer alleen bleef wonen. Zonder al te veel zielepijn heb ik mijn huis verkocht.

Waar ik verder ook blij om ben is dat ik ze alle vijf nog op een rij heb staan, want als je ziet wat hier allemaal rondloopt! Laatst had ik vergeten de deur van mijn kamer af te sluiten voor ik slapen ging. Toen ik 's morgens wakker werd en het licht aandeed, schrok ik me te barsten. In mijn stoel zat Lieske Goris te dutten. De nachtzusters waren haar al vanaf drie uur kwijt. Omdat ze dachten dat Lieske door één van de nooduitgangen naar buiten was geglipt, hadden ze de politie ingeschakeld. Grote consternatie natuurlijk. Nou ja, die mensen kunnen er ook niets aan doen. Vanmorgen zag ik mevrouw Genders op de gang. Het was net of ze iets wilde oprapen, maar zover ik kon zien, lag er niets op de grond. Toen ik dichterbij kwam, kreeg ik het in de gaten: mevrouw Genders probeerde haar eigen schaduw op te rapen.